

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXIII [i. e. LXIV]. Par, an maior Vtilitas ex Vna, vel Vtraque sumta specie
capiatur?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

de Cæna: Aug. in Pl. 103. 2. Significatio vtriuslibet est Vnio fidelium: Sicut vnus panis, & Vinum è multis granis constat: Ita Ecclesia. 2. Cor. 3.

II. CAUSALITAS par Vtrique; inest: quia idem Christus totus Vtrobique: Vnde & quæq; species habet propria, Materiam, Formam, Actionem; vt neutra pcedat ab altera, quin sit Sacramentum perfectum formaliter; non parziale, nisi specietenus materialiter. Ita Vniuersalis orbis Christiani ætatum omnium Cõsensus. Prætulerunt ita typi, quorum hi istã, vt Manna, Agnus, Panes propositionis: isti alteram speciem præsignarunt: Vt aqua petra. Nec duæ species Sacramenti duo sunt Sacramenta; sed vnum; dum in actione vna sumuntur ab Sacerdote: Nisi sic diuideret eam actione, vt hanc ante, istam post prædium sumeret: quod nefas. Hinc patet solutio dilemmatis superioris Lutherani.

QVÆSTIO LXIV.

Par, an maior Utilitas ex Vna, vel Vtraq; capiatur sumta specie?

LUTHERANI iuxta & CALVINIANI contendunt, ex Vna minorem percipi.

SVADENT illis. 1. Caluinus *Inst. l. 4 c. 17. §. 47.* Fraudatur populus magnã fidei Significatione: adeo clarius duæ, quàm vna species significat Christum totum. 2. *Georgius Casander.* S. Patres tribuunt peculiarem effectum Sanguini Dominico. S. Ambr. l. 5. de Sacram. c. 3. *Quotiescunq; bibes, remissionem accipis peccatorum, et inebriaris Spiritu.* S. Cyr. l. 1. epist. 2. *Quomodo docemus, aut pronouimus eos Sanguinem suum fundere; si eis militaturis Christi Sanguinem denegamus?* 3. Ruardus Catholicus declarandæ Veritatis

causa sibi obiicit: Altera species accedens, Si auget gratiam: ergo utilis est: Si non auget; ergo verum Sacramentum non confert gratiam, estque frustraneum.

AUTOR. I. Quem aduersarii fructum quærunt in Sacramentis, is tam in Vna, quàm in vtraque datur; scilicet. *Fidei excitatio & confirmatio.* Quod velint Sacramenta non aliter prodesse, quàm significatione, promissionem Dei representante. Id quod magis videndo, quàm manducando, obtinetur: cum manducando symbolum absumatur, videndo manens representet: Et *Vilus*, quàm gustus, sit spiritalior, adque intelligentiam aptior.

II. Quem Orthodoxi fructum quærimus, perinde capitur ex vna; sc. *Gratia collatio ad salutem.* Ioan 6 *Qui manducat hunc panem, viuet in æternum.*

III. Tametsi, (facita esse) plus gratia ex Vtraque accederet sumenti; non tamen necesse foret, nec expediret Vtrã que dare omnibus. 1. Quia præstat altero bono non necessario carere; quàm Sacramentum periculo irreuerentiæ exponere. Hinc desit Ecclesia pueris Eucharistiam porrigere: Hinc Matrimonium & Ordo non omnibus expediunt, Et præstat crebrò sub vna securè communicare; quàm rarè & periculosè sub vtraq;. Præsertim cum nihil ex duabus percipiatur, quod non capiatur ex Vna. Nec enim Significatio, sed Causalitas rem efficit meliorem: vt supra.

DICO AD I. Absurdum est dicere Fructum Sacramentorum consistere in confirmanda fide, vt apprehensã significatione moueatur animus. Nam sic rudiores parum, infantes nil utilitatis

tatis perciperent: plus ingeniosiores, nō autem meliores sed hebetes.

AD II. Etsi Deo Patri, & Filio, sua cuique peculiaria tribuantur; non tamē idcirco de Sp. Sancto negantur: Ita & in speciebus est: Unde iidem S. Patres alibi eisdem effectus Sanguinis tribuūt Corpori: Ambr. libr. 4. de Sacram. c. 5. *Qui manducavit hoc Corpus, fiet ei remissio peccatorum.* Cypr. ibid. ait, Martyres muniti protectione Corporis Domini debere. Ita Col. 1. *Pacificans per Sanguinem Crucis.* Infra: *Reconciliavit in Corpore Carnis* Adde quod effectum eam tribuunt nō speciebus, sed Contento.

AD III. Similiter posset quis argumentari de particulis S. Hostiæ: At malè. Nam non species, sed Contentum confert gratiam: hoc autem utrobique idem est. Et cūm utraque sumitur, est actio vna sumtionis perinde, ut cūm vna percipitur; sicuti & est Res vna vel sub mille particulis data.

Q V Æ S T I O LXV.

An Communio sub Vtraque sit Præcepta à Christo?

LUTHERVS, ut *suprà* q. 62. sæpius dicit, Permissioem esse diuinam, non præceptum: LUTHERANI tamen, ut Kemnitius, &c. esse præceptum contendunt.

CALVINVS Inst. l. 4. c. 17. §. 17. ait, *Edictum æterni Regis est, ut omnes bibant.*

SVADENTISTIS. 1. *Melanct. in Apolog. Confess. Aug. & Kemn.* In voce, *Fractio panis*, per figuram Intellectionis significatur & altera species: Vti & *Ioann. 6.* dum quater fit mentio panis solius. 2. *Kemnitius.* In Emaus sub Vtraque communicatum est, teste August. *Verè in fractione panis Christum agnoscat, qui non sibi iudicium manducat & bibit.*

Neque ibi dixit; *Hoc facite*, licet vnam porrexisset solam. *Plura* quæstione sequenti.

AUTOR. Utraque non est in præcepto diuino.

I. Quia typi plerique sunt de Vna: vt Lignum vitæ, *Genes. 2. 3.* Agnus Paschalis, *Exod. 12.* Manna, *Exod. 16.* Panis propositionis, *1. Reg. 21.* *Exod. 25.* Caro Sacrificiorum. *Esto;* sint alia figuræ de potu: Non nos contendimus pro necessitate Vnius, vt pro duarum Sectarii. *Dein,* Melchisedechum obtulisse Deo panem & vinum constat: dedisse verò Abrahamæ, non constat. *Adhæc,* aqua è petra data est sine cibo; non ideo Calix dandus est sine pane.

II. Doctrina, & exemplum Christi, & Vtus Apostolorum, docent Vnam rectè dari. Vide in *Anichristo parte, tertia quæst. 26.*

III. Vetus & primitiua Ecclesia licitam sub Vna Communionem testatur trifariam. I. Quia eam nunquam reprehēdit, tum in Orthodoxis: tum vel in Manichæis: qui, teste S. Leone *Serm. 4. de Quadrag.* sub vna communicabant, quod vinum ducerent fel esse Draconis: & quod negarent veram Christi passionem & mortem, & Sanguinis effusionē; vnde & signum in vino reiciebant. Nec Epiph. nec Augustinus, qui eos exagitarunt, hoc in eis carperunt.

2. Quia moriserat Eucharistiam de ferre tecum domum, & sumere cūm libuisset. 3. Quia Manichæi vt hæresim tegerent, sub vna cum Orthodoxis communicabant Romæ: teste S. Leone ibid. Qui & obseruari iussit eos, qui nunquam vini speciem sumerent.

IV. Ritus Ecclesiæ docent idem *Vt Affer-*